

ARBETSUTSKOTTET FÖR PEDAGOGISKT UTVECKLINGSCENTRUM DALARNA (PUD-AU)

Datum och tid: 2023-01-31 kl. 9.00 – 12.00.

Plats: Selma, Högskolan Dalarna, Falun.

Deltagare:

Maria Almqvist, Sveriges Lärare
Ylva Appelgren, Hofors kommun
Håkan Elfving, Gagnefs kommun
Stefan Forsmark, Sätters kommun
Mikael Fältsjö, ordförande PUD, VBU
Peter Gabrielsson, chef PUD, Högskolan Dalarna
Mattias Gradén, PUD, Högskolan Dalarna
Helena Grundén, Högskolan Dalarna
Terje Hedström, Högskolan Dalarna
Lars Kratz, Rättviks kommun
Åsa Nordlund, Hedemora kommun
Karin Nordmark, Högskolan Dalarna
Satu Sundström, mötessekreterare, Högskolan Dalarna
Lars Walter, Borlänge kommun
Sofia Walter, Högskolan Dalarna
Stefan Weinholz Magnusson, PUD, Högskolan Dalarna
Christel Zedendahl, Falu kommun

PROTOKOLL

2023-01-31

- 1 Mötets öppnande**
Peter Gabrielsson, chef PUD, hälsade välkommen och öppnade mötet.

Val av mötessekreterare
Satu Sundström valdes till mötessekreterare.
- 3 Dagordningen**
Inga övriga frågor anmäldes. Dagordningen godkändes.
- 4 Aktuellt i regionen**
Alla närvarande rapporterade kortfattat om situationen i respektive kommun och om Sveriges Lärare. Genomgående kommenterades politiska konsekvenser av valet hösten 2022, ännu så länge ganska oklara, det systematiska kvalitetsarbetet samt att ekonomin vad gäller skolan är genomgående stabil. Dock påverkar de höga el- och matpriserna många familjers tillvaro negativt, med oro som följd.

Högskolan Dalarna (HDa) ansvarar för en nationell konferens om Arbetsintegrerad lärarutbildning (AiL) i Stockholm 10 - 11 oktober 2023. En nationellt sammansatt grupp arbetar med konferensen.

Styrelsen vid HDa fattar innan sommaren beslut om lokalisering i Borlänge respektive Falun, där sammanhållna akademiska miljöer är riktmärke. Klart är att Institutionen för hälsa och välfärd blir kvar i Falun och Institutionen för information och teknik i Borlänge Arbetet med den nya bygghanden i Borlänge fortskrider.
- 5 Förskolläraryrket, uppdatering examensansökan**
PUD:s ordförande Mikael Fältsjö tog över ordförandeklubben.

Helena Grunden, tf proprefekt för utbildning vid Institutionen för lärarutbildning, föredrog angående examensansökan för Förskolläraryrket.

Beslut förväntas komma den 7 februari. I UKÄ:s preliminära yttrande lyfts det goda samarbetet i regionen fram liksom den starka och engagerade personalgruppen. Tiden för kompletteringar, bland annat om processer kring styrdokumnet, är sex månader, alltså en bit in i augusti inför beslut under hösten. Detta betyder, om examenstillstånd beviljas, att programmet kan starta tidigast ht 24. En mera utförlig presentation av processen görs under PUD-rådet den 14 mars.

Kommenterades eventuell politisk koppling till uttalanden om regionala högskolor i Tidöavtalet, vilket inte verkar vara aktuellt, utan kvalitet i ansökan gäller strikt. Konstaterades att situationen är bekymmersam med ett glapp på tre år. Vid HDa förs diskussioner med ledningen om hur situationen ska hanteras optimalt; alla aktörer är eniga om att fortsätta processen. Konkreta åtgärder i nuläget är att, liksom tidigare, erbjuda fristående kurser till barnskötare, som meriterar till det framtida förskolläraryrket. När det gäller kurser riktade till barnskötare undersöks om det är möjligt att erbjuda dessa avgiftsfritt. Frågan kommer upp på PUD-rådet den 14 mars.

- 6 Planerat besök med ordf. i utbildningsutskottet 13 feb ang. arbetsintegrerade utbildning**
Mikael Fältsjö och Peter Gabrielsson informerade om det planerade mötet med ordföranden i Utbildningsutskottet Fredrik Malm (L). Gemensamma utmaningar gällande kompetensförsörjning i skolan ska diskuteras. Framför allt kommer Arbetsintegrerad lärarutbildning att lyftas fram som ett exempel på konstruktiv lösning där samverkan mellan akademi och skolhuvudmän är avgörande. Kommenterades retorik angående regionala skillnader som inte verkar leda till handling samt att huvudmännen skulle kunna agera ännu mera aktivt i för skolan viktiga frågor. Förutom Mikael och Peter deltar prefekten vid Institutionen för lärarutbildning Madeleine Michaëlsson. Detta möte kan ses som början på en fortsatt konstruktiv kontakt.

- 7 Grundlärarprogrammet arbetsintegrerade**
Terje Hedström, programansvarig, Karin Nordmark och Sofia Walter, samordnare, föredrog angående det arbetsintegrerade grundlärarprogrammet: historik och nuvarande läge – se bifogad ppt. Efter två omgångar F-3 återgår man nu till 4-6 där behovet av utbildade lärare är störst. Kalendarium med datum för alla möten har gått ut till alla PUD-kommuner. Närmast blir det en informationsträff för skolhuvudmän och presumtiva studenter i biblioteket på HDA den 1 februari, även via Zoom den 14 februari. Till nästa år tittas på inbjudan och revideras eventuellt något. Dessa möten är viktiga att delta i men det går givetvis bra att ta kontakt när det passar, personal från HDA kommer gärna på besök och informerar. Sökperioden är som tidigare 15 februari – 15 mars, en månad tidigare än den ordinarie, vilket innebär att avgångselever från gymnasiet inte kan söka, vilket får ses som ett medvetet val. Genomgående har deltagarna arbetslivserfarenhet, vilket avspeglas bland annat i det djup som visas i reflektioner och analyser jämfört med studerande i ordinarie program. Tendensen är att de som byter till ordinarie program är yngre studenter. Ytterligare en genomgående iakttagelse är att andelen män är större än i ordinarie program.

En diskussion fördes om hur ansträngande den arbetsintegrerade utbildningen är och hur hitta balans i retoriken, där alla har ett ansvar. Utbildningen är inte svårare än den ordinarie, men tar helt naturligt mer tid i anspråk. Påminnes om att det inte är ovanligt att studenter arbetar parallellt med studier i ordinarie program. Viktigt är att de studenter som går det arbetsintegrerade programmet som regel är mycket motiverade och ser det som en förmån att få kombinera arbete med lön och studier. Genom att betona exklusiviteten nås nya grupper.

I övrigt kommenterades att berörda rektorer ställt sig mera positiva under de senaste åren vilket kan uppfattas som att de ser AiL som något som har kommit för att stanna och inte endast ett experiment.

Kommenterades vidare att skillnaderna mellan tjänsterna är förhållandevis stora i de olika involverade kommunerna. Vikten av modellvård betonades, inte minst för att alla parter ska vara klara över vad som gäller.

Professor Jörgen Dimenäs har tidigare presenterat delar av den följeforskning han har utfört om AiL och kommer att presentera en större studie framöver.

FIKA

- 8 VFU-handledarutbildningar och öppna föreläsningar. Information.**
Sofia Walter, och Karin Nordmark, samordnare med VFU-ansvar, informerade om VFU-handledarutbildningar och öppna föreläsningar med ambitionen att höja kvaliteten, stärka helheten och fördjupa PUD - samarbetet ytterligare - se ppt.
De betonade vikten av att så många handledare som möjligt uppmanas att gå VFU-handledarutbildningen, som ges i tre steg, vilka för närvarande bygger på

varandra. Steg 2 och 3 ligger på avancerad nivå, steg 3 revideras något och ges igen ht 23. Synpunkter från kommunerna välkomnas. Steg 1 av utbildningen är tillräckligt för att ta emot VFU-studenter på ett fullgott sätt men steg 2 och 3 innebär en avsevärd kvalitetshöjning.

Parallellt med steg 3 ges via Skolverket en mentorsutbildning på 7,5 hp, avancerad nivå, förhoppningsvis ht 23 och i så fall helt på distans. Ett problem är att information om Skolverkets utbildningar går ut med förhållandevis kort varsel.

Ett kalendarium med uppgifter om föreläsningar, en per termin som ett komplement till handledarutbildningen, men öppna för alla, går ut till alla skolor och ska finnas på PUD:s hemsida.

9 Förstelärarnätverket i regionen

Stefan Weinholz Magnusson, verksamhetsutvecklare vid PUD, föredrog angående uppdaterad information om förstelärarnätverket i regionen, som presenterades under PUD-AU den 15 november.

En arbetsgrupp, bestående av personal vid HDa och en referensgrupp, har berett uppdraget. Inbjudan till 25 platser gick ut före jul och tanken var en pilotromgång på 1,5 år. Över 90 personer är anmälda och planen är nu istället en pilot på 0,5 år vt 23, en grupp ht 23 och ett separat spår i Falun. Man vill ha god geografisk spridning och gärna flera från samma skolområde i grupperna. Information har gått ut till samtliga. Finansiering är inte helt klar.

Skäl till det stora och i viss mån oväntade intresset är behov av ett nätverk för förstelärare där frågeställningar och problem kan diskuteras samt det innehåll som har presenterats, där referensgruppen har haft stort inflytande.

Diskuterades hur man hanterat förstelärarreformen i kommunerna och vilka effekterna har blivit.

I Borlänge får man söka tidsbegränsat förordnande, rektorerna specificerar behov gällande skolutveckling, vilket har resulterat i upplevd trygghet i uppdraget. Från Rättvik ställdes fråga om hur man uppnår effekt som når utanför aktuellt klassrum sett till de ekonomiska medel som går till reformen. Man arbetar på liknande sätt som i Borlänge men med tre års cykler, uppdragsspecificering av rektor och uppföljning. Från Gagnef kommenterades kopplingen till ULF och strategi för att utforma nästa steg. Ordförande kommenterade nyligen genomförd presskonferens om Professionsprogrammet där förstelärare nämndes som en del av det tänkta meriteringssystemet, där nästa steg är lektor.

Kommenterades vidare att Skolverket, via Högskolan Dalarna med flera aktörer, ger utbildningen "Leda kollegialt lärande". Den vänder sig till lärare med utpekad roll att driva ett förändringsarbete. I kursen används delvis modulmaterial på Skolverkets lärportal. Ansökan till utbildningen sker på Skolverkets hemsida.

Fråga ställdes om förstelärare finns i fritidshem.

Samtliga ställde sig positiva till nätverket, som kommer att fungera som en kvalitetshöjande gemensam plattform. Diskussionen fortsätter inom PUD.

- 10 **Planering inför PUD-rådet den 24 oktober. Socialtjänst-skola, SUD/PUD.**
Peter Gabrielsson presenterade tankegångar inför det tänkta gemensamma mötet mellan PUD-rådet och SUD-rådet (Socialtjänstens utvecklingsråd Dalarna) förmiddagen den 24 oktober 2023 – se ppt.
Fokus ska ligga på gemensamma frågeställningar och konstruktiv samverkan mellan skola och socialtjänst, men dessa bör inte låsas för tidigt. Syfte och perspektiv måste vara tydliga för att uppnå resultat.
En inventering görs av i sammanhanget relevanta insatser i regionen, exempelvis Tillsammans för varje barn i Falun och Tidiga och samordnade insatser

för barn och unga (TIS) i Rättvik. Vid Högskolan görs motsvarande inventering av lärarutbildningsprogrammen och socionomprogrammet.

Kommenterades att skolan nämns men i praktiken inte är involverad i God och nära vård, som beskrivs som ett paradigmskifte vad gäller hälso- och sjukvård med flera insatser, där man i Gävleborg har kommit långt bland annat genom regelbundna träffar mellan olika aktörer.

Konstaterades att detta första möte blir en grund för fortsatt gemensamt kunskapsbyggande utifrån beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund.

11 **Nytt samverkansavtal mellan HDa/PUD-regionen**

Peter Gabrielsson konstaterade att samverkansavtalet mellan HDa och regionen behöver ses över – se bifogad ppt.

Beslut: Peter Gabrielsson ges mandat att i samverkan med kompetensförsörjningsgruppen arbeta med nuvarande avtal och presentera en uppdaterad version.

12 **Aktuella utredningar, remisser, regleringsbrev mm**

Mikael Fältsjö och Peter Gabrielsson föredrog och utgick ifrån frågan hur det nya politiska landskapet ska förstås – se ppt. Tidöavtalet är fastlåst, bland annat idén att ämneslärarprogram endast ska ges vid högst rankade lärosäten, och tidigare påbörjade eller slutförda utredningar kan bli liggande, exempelvis den om den nationella digitaliseringsprocessen. Generellt sett nämns inte nuvarande och kommande lärarbrist.

Budgetläget 2023-2024 i stort öppnar inte för stora satsningar som kostar, skola och utbildning finns inte i förgrunden.

Utbildningsminister Mats Persson har lanserat ledorden internationalisering, innovation och excellens och betonade vikten av publicering av vetenskaplig text.

I Regleringsbrevet anges fortsatt koppling mellan VFU och övningskolor samt fortsatt möjlighet att ge arbetsintegrerad lärarutbildning med nuvarande volym, vilket är av stor betydelse.

Oklarhet råder om de påbörjade kvalitetsdialogerna och SBS (Samverkan för bästa skola) på sikt.

SKR presenterar reformer som inte ryms inom nuvarande arbetstid, vilket betyder att arbetstidsavtalet behöver ses över.

I SOU 2022:53 "Statens ansvar för skolan – ett besluts- och kunskapsunderlag" anges två huvudalternativ: ett fullgånget förstatligande med statligt huvudmannskap för skolan respektive ett system där staten förstärker sitt ansvar men utan att ta över huvudmannskapet för skolan. Avesta, Borlänge, Hedemora och Orsa samt HDa är remissinstanser, svar ska vara inskickade senast 31 mars. SOU:n och synpunkter tas upp under kommande PUD-råd den 14 mars.

Professionsprogrammet och dess expertgrupp kommenterades kort.

Den 9 februari inbjuder Skolverket till en konferens om kompetensförsörjning, med ett intressant program.

13 **Övriga frågor**

Inga övriga frågor var anmälda.

14

Nästa möte och mötets avslutande

Nästa möte är PUD-rådet den 14 mars kl. 9-15 och därefter skolchefsmöte kl. 15-17 i lokal C239, huvudbyggnaden Högskolan Dalarna i Falun.

Mötet avslutades.

Satu Sundström
Sekreterare

Peter Gabrielsson
Justerare

PUD-AU

31 januari 2023

Nytt/justerat avtal

- Ny lärarutbildningsförordning, delvis förändrad lärarutbildning
- Förändringar i samverkan, tex har vi inte haft nya intag på forskarskolan
- Ekonomi – behöver också ses över
- Förslag att PUDs arbetsgrupp för strategier för kompetensförsörjningsarbete involveras i arbetet av nytt avtal.

Aktuellt

- Det nya politiska landskapet: hur ska detta förstås?
- Tidöavtalet – risk att gamla utredningar mm blir liggande om de inte är kopplade till Tidöavtalet, nya utredningar som är kopplade Tidöavtalet
- 100 första dagarna enligt regeringen
- Ukrainakriget påverkar svensk budget – försvarsbudgeten, biståndsbudgeten, prioriteringar
- Regleringsbrev (Övningskolor, Arbetsintegrerade, Fler vägar in.....)
- Skolverket: regionalisering och kvalitetsdialoger. Uppdatering
- Proposition: Nationellt professionsprogram
- Rådet för professioner inom skolväsendet. Uppdatering.

SUD/PUD

- Gemensam fm 24 okt (PUD-råd)
- Socialtjänst-skola
- PUD-au har sagt ja till en gemensam fm
- Vad ska prioriteras?
- Vilken ingång?

- Alternativ A: *Fokus samverkan inom skola-socialtjänst. Helhetsbild/karta. HDa, kommuner, Regionen, Polis, Länsstyrelse mfl*
- Alternativ B: *Fokus befintliga lärdomar inom skola-socialtjänst från regionen. (HTL/Borlänge, Tillsammans för varje barn/Falun,)*
- Alternativ C: *Fokus Högskola/forskning och utveckling. (Gemensamma uppdragsutbildningar, föreläsningsserier, gemensamma forskningsprojekt)*
- Alternativ D. Fokus Socionomprogrammet och lärarutbildningsprogrammen gällande skola-socialtjänsten (Vad görs?, vad borde göras?)
- alternativ E. ??

Vi höjer ambitionsnivån vad gäller kvalitet på VFU!

Varför?

Det är ett av våra främsta argument för att få bedriva lärarutbildning

Vad ger kvalitet på VFU?

- Handledare och skolor
- Koppling mellan teori och praktik
- Skola på vetenskaplig grund, praktikinära lärarutbildning och skolrelevant forskning

Handledarutbildning!

En av nycklarna för ökad kvalitet är handledarutbildning!

Steg 1: Grundläggande kunskaper om handledaruppdraget men också reflektioner kring det egna läraruppdraget.

Steg 2: Ökad kunskap om den roll som vetenskaplighet kan ha i relation till läraruppdraget och handledaruppdraget. Hur samspelar vetenskaplighet och beprövad erfarenhet?

Steg 3: Lärarprofessionsbegreppet. Fördjupad kunskap om vägledning i olika sammanhang (handledare, mentor, handledare AIL, förstelärare). Yrkesetik. Redskap för kvalificerade samtal om undervisande och lärande.

Föreläsningar

2020-2021

Tarja Alatalo:

Skrivundervisning i mellanåren – en grund för alla elevers skrivutveckling

Tomas Axelson:

Barnkonvention, religion och etiska dilemman i skol- och förskolemiljö

Eva Randell:

När barn far illa

2021-2022

Madeleine Michaelsson:

Att vara lärare i skola och förskola – ansvar, förtroende och status

Farhana Borg:

Hållbar utveckling och Agenda 2030 i förskolan

Hur start i kompost och Grön flagg har utvecklats till en helhetssyn i förskolans verksamhet

Hanna Torbrand:

Att leda och organisera för lärande

2022-2023

Anders Olsson:

Utomhus, ett hållbart sätt att lära in

Gunilla Lindqvist:

Hur skapar vi likvärdig undervisning i ett förändrat utbildningslandskap?

En föreläsning om komplexa utmaningar i skolpraktiken

16 mars kl. 13-16 Kajsa Lamm:

Lunch, matsal, "matan" eller bamba – lust, utveckling och lärande vid måltiden

Alla i målgruppen (lärare, förskollärare, skolledare, pedagogisk personal) i PUD-regionen bjuds in till föreläsningarna!

GRUNDLÄRARPROGRAMMET AIL 2017-2023

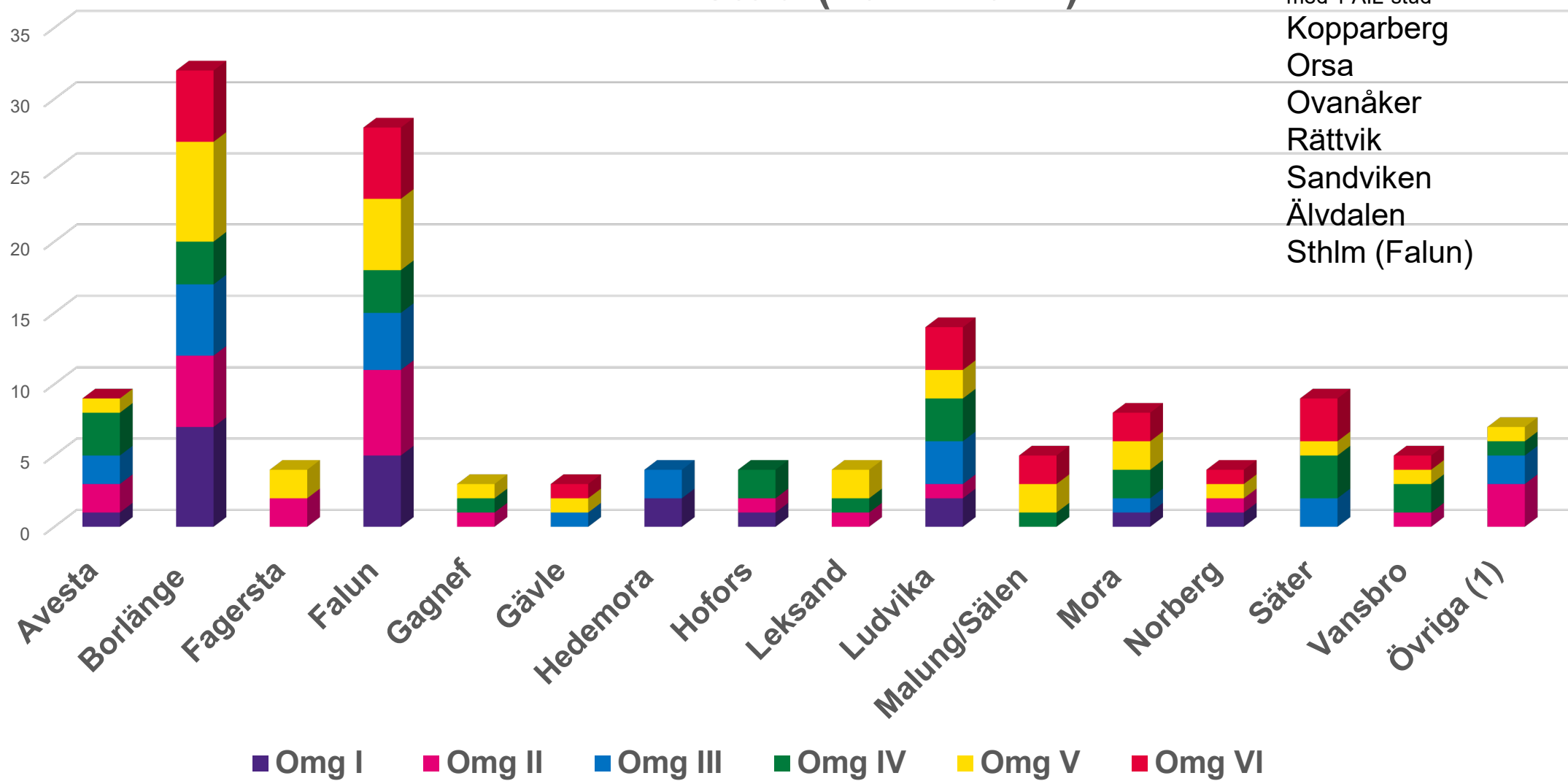
PUD-AU 23-01-31
Terje Hedström

Arbetsintegrerat grundlärarprogram 240 hp

- 2017 omgång 1 åk.4-6 No/Tk 20 studenter, examen september 22
- 2018 omgång 2 åk.4-6 No/Tk 19 studenter
- 2019 omgång 3 åk.4-6 No/Tk eller So 12 studenter
- 2020 omgång 4 åk.4-6 No/Tk eller So 23 studenter
- 2021 omgång 5 åk.F-3 26 studenter
- 2022 omgång 6 åk.F-3 16 studenter
- 2023 omgång 7 åk.4-6 No/Tk eller So anta 33 studenter?

AIL-stud (ht.17-ht.22)

Övriga / Kommuner
med 1 AIL-stud
Kopparberg
Orsa
Ovanåker
Rättvik
Sandviken
Älvdalen
Sthlm (Falun)

Informationsträff om arbetsintegrerad grundläroutbildningen 1 februari kl.16-18 Biblioteket HDa

- Kl.16-17 Diskussions- och informationsmöte (Kontaktpersoner för skolhuvudmän)
- Kl.17-18 Informationsträff för presumtiva studenter

(14 februari kl.17-18 Informationsträff via Zoom för presumtiva studenter)

15 februari- 15 mars Ansökan öppen för grundläroprogrammet AIL åk.4-6

Februari/ Mars Informationsträffar i olika kommuner. **Hör av er så kan vi komma till er!**